

Ο Παλμός του Κασιώτη

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΣΙΩΝ • Γ' Σεπτεμβρίου 56, Αθήνα 104 33
Έτος Ιδρύσεως 1928 • Ιανουάριος - Μάρτιος 2024 • Αρ. Φύλλου 439 (103) • Χρόνος 45ος

1824-2024

200 ΧΡΟΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΑΣΟΥ

Ο Παλμός του Κασσιώτη

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΣΙΩΤΗ

Έτος Ιδρύσεως 1928

Γ' Σεπτεμβρίου 56, Αθήνα 104 33

Τηλ./Φαξ: 210 88.30.606

E-mail: syllogoskasion@gmail.com

http://kasos.weebly.com

FB: https://www.facebook.com/syllogoskasion
https://www.facebook.com/syllogosenelladikasion/

Ιανουάριος - Μάρτιος 2024

Αρ. Φύλλου 439 (103) • Χρόνος 45^{ος}

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Μίνος Κομνηνός

κιν.: 6937 230484

mkomninos2@hotmail.com

Facebook: minos komninos

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΡΙΣ ΚΑΣΟΥ:

Μαρία Τσακίρη - Νικολέττα Σοφίλα

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ:

N. B. Παπαγεωργίου

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ:

Μανώλης Βιντιάδης

Άννα Γκιούλη-Κουκί

Μίνος Κομνηνός

Σοφία Μαστοράκου

Μανόλης Μαυρολέων

Νικόλας Β. Παπαγεωργίου

Δημήτρης Παρούσης

Ιωάννης Η. Σουλτανάκης (+)

Μαρία Τσακίρη

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

Γιάννης Βαρβαρέσσος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

ΗΛΙΑΙΑ - Μιχ. Κύρκος

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 2,5 €

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Εσωτερικού, για τα μέλη	20€
Εσωτερικού για μη μέλη	25€
Εξωτερικού για συνδρομή μέλους	40€
Εσωτερικού, για έντυπο περιοδικό	20€
Εξωτερικού για έντυπο περιοδικό, (Ευρώπη)	25€
Εσωτερικού για περιοδικό σε ηλεκτρονική μορφή	15€
Εξωτερικού, για έντυπο περιοδικό (ΗΠΑ)	35\$

- Τα ενυπόγραφα άρθρα που δημοσιεύονται στον «Παλμό του Κασσιώτη», απηχούν τις προσωπικές θέσεις και απόψεις των συντακτών τους.

- Η σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα της περικοπής ή σύντμησης μακροσκελών κειμένων, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του εντύπου, λόγω χώρου.

- Κείμενα και φωτογραφίες που υποβάλλονται για δημοσίευση, δεν επιστρέφονται.

- Κατά τους Ν. 2387/20, και Ν. 2121/93, απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή μέρος ή ολόκληρου του εντύπου με οποιονδήποτε τρόπο χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη και των συντακτών του.

Για τις συνδρομές: Μέλους, Εντύπου, Ημερολογίου

ALPHA BANK:

Για EURO: IBAN: GR2601403330333002002000031

Για USD:

IBAN: GR18014033301509000029

EUROBANK:

Για EURO:

IBAN: GR4902600440000410201474426

>> ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

Οι αρετές του πιστεύω μας

Σήμερα όλοι σχεδόν οι άνθρωποι έχουν κυριευτεί από τη μανία του πλουτισμού και του υλισμού. Έχουν γίνει κυριολεκτικά δούλοι του χρήματος. Ασφαλώς δεν είναι έγκλημα να πλουτίσει κανείς εκτελώντας την εργασία του. Κάθε άλλο μάλιστα, αλλά επιβάλλεται να είναι τίμια η εργασία αυτή και όχι εις βάρος των συνανθρώπων του. Ανάλογα με το μέτρο των δυνατοτήτων του καθενός μας είναι επιτακτική η ανάγκη να κοιτάζει κανείς γύρω του και να βοηθάει μόνος του ή συμμετέχοντας με άλλους, ανάλογα με τις δυνάμεις του, στους τομείς του πολύτιμου αγαθού της υγείας, της παιδείας και του πολιτισμού, ειδικότερα για άτομα της πρώτης και της ευάλωτης τρίτης ηλικίας και για άτομα με ειδικές ανάγκες. Πιστεύω ακράδαντα, ότι όσο περισσότερο προοδεύει ο άνθρωπος στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα και αποκτά υπεροχή και δύναμη επιρροής έναντι των άλλων, τόσο περισσότερο δίκαιη και σεμνή οφείλει να είναι η συμπεριφορά του και να μην επιδιώκει την προσωπική προβολή εις βάρος των άλλων. Γιατί διαφορετικά δεν θεωρείται τίποτε άλλο παρά ένας ακόμη αλαζών. Όλοι κρινόμαστε στην πορεία μας δηλαδή από τα έργα, τις πράξεις και τη συμπεριφορά μας. Για να είμαστε σε θέση να διανύσουμε την καθημερινή διαδρομή της ζωής μας σε τόσο δύσκολες περιόδους οφείλουμε να έχουμε θάρρος, υπομονή και κυρίως ψυχική αντοχή. Τέλος σας πληροφορούμε ότι από το παρόν τεύχος ο Παλμός του Κασσιώτη θα κυκλοφορεί, για λόγους οικονομικούς, ανά τρίμηνο.

Μίνος Δ. Κομνηνός

Πληρώνοντας τη Συνδρομή σας ενισχύετε το Φιλανθρωπικό έργο του Ιστορικού μας Συλλόγου. Όταν καταθέτετε στην τράπεζα Θερμή παράκληση να γράφετε το Ονοματεπώνυμό σας στο Καταθετήριο (στην αιτιολογία).

Το Δ.Σ.

Το παρόν τεύχος εκδίδεται κατόπιν ευγενικής χορηγίας του Δήμου Η.Ν. Κάσου που ευχαριστούμε θερμά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων

Στο εξώφυλλο:

Το επίσημο λογότυπο για την επέτειο των 200 χρόνων από το Ολοκαύτωμα της Κάσου.

Πριν τα 200 χρόνια... από το Ολοκαύτωμα της Κάσου (7 Ιουνίου 1824)

Γράφει ο Μανόλης Μαυρολέων | Σκίτσο: Χρήστος Παμπαφίκος

Η στήλη εγκαινίασε μια σειρά άρθρων με αφορμή τα «200 Χρόνια...» που μιλούν για όχι και τόσο γνωστά γεγονότα της Επανάστασης του 1821

Μέρος 6^ο: Το 1821 και οι γυναίκες

ΕΧΕΙ ΤΟΝΙΣΘΕΙ κατ' επανάληψη ότι την ιστορία την γράφουν οι νικητές με ό,τι πιο γενικό ή πιο ειδικό μπορεί να σημαίνει αυτό... Σε μια πλήρως ανδροκρατούμενη εποχή εξυπακούεται ότι η θέση της γυναίκας στην ιστορία παρέμεινε τόσο υποβαθμισμένη ώστε ούτε μέχρι σήμερα δεν κατάφερε η ιστορική έρευνα να έχει μια ακριβή και πλήρη εικόνα της προσφοράς των γυναικών στην Επανάσταση του 1821. Καθώς όμως το άρθρο αυτό ξεκινά να γράφεται στις 8 Μαρτίου, ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ, αποφασίσαμε να το αφιερώσουμε στις Ελληνίδες του Αγώνα, γνωστές και άγνωστες.

ΘΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ με την σχεδόν παντελώς άγνωστη αν και αριστοκράτισσα, την **Ελισάβετ Υψηλάντη**. Ναι, καλά το φανταστήκατε, πρόκειται για τη μητέρα των Υψηλάντηδων που καταγότανε από τη Βόρειο Ήπειρο. Την αποκάλεσαν και «**Πρωτομάνα των Φιλικών**» γιατί είναι η πρώτη που αποφασίζει να χρηματοδοτήσει τον αγώνα που προετοιμάζεται. Στο δικό της αρχοντικό γίνονται πολλές συζητήσεις για το ποια θα είναι η στιγμή που θ' ανάψει το φυτίλι της Επανάστασης. Η Ελισάβετ Υψηλάντη έρχεται πρώτη να χρηματοδοτήσει τον αγώνα. Στις 16/2/1821 στο αρχοντικό της συγκεντρώνονται οι Φιλικοί για να αποφασίσουν την στιγμή της εξεγέρσεως. Είναι σε τέτοιο βαθμό μεγάλη και σημαντική η ηθική και υλική συμβολή της Υψηλάνταινας, ώστε ο γιος της Αλέξανδρος, συγκινημένος, θα προτείνει να γραφτεί στο τέλος της διακήρυξης: «*φιλώ το χέρι της μητρός μου*»!!!

ΤΟΝ ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ όμως θα ανοίξει ο ιστορικός «**χορός του Ζαλόγγου**», τις παραμονές των Χριστουγέννων του 1803, ένα γεγονός που συγκλόνησε την Ευρώπη. Κάποιες από τη Σουλιώτισσες ξεχώρισαν και σώθηκαν τα ονόματά τους, όπως η **Μόσχω Τζαβέλα**, σύζυγος του Λάμπρου, που αντιστάθηκε γενναία, όταν ο Αλή πασάς έστειλε ισχυρό απόσπασμα για να καταλάβει το Σούλι. Πολλά δημοτικά τραγούδια μνημονεύουν τους άθλους αυτών των γυναικών. Γνωστή έγινε μέσω των τραγουδιών αυτών η **Ελένη Μπότσαρη**, κόρη του Κίτσου και αδερφή του Νότη, η οποία με-

τά τη μάχη του Σέλτσου, έπεσε και πνίγηκε στον Αχελώο για να μην πέσει στα χέρια των Τούρκων Άλλες σημαντικές Σουλιώτισσες αγωνίστριες ήταν η **Χάιδω Γιαννάκη Σέχου**, η **Δέσπω Μπότση** και η **Χρυσούλα Μπότσαρη**.

ΕΙΣΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗ είναι μια άλλη θαλασσομάχος ηρωίδα, η **Δόμνα Βισβίζη** από τη Θράκη. Πιστεύοντας βαθιά στη Μεγάλη Ιδέα της Φιλικής Εταιρείας στην οποία και μύηθηκε και παρ' ό,τι μητέρα, τεισάρων παιδιών, η Δόμνα έγινε καπετάνισσα και πολέμησε, πέφτοντας στη μάχη. Και στη Μακεδονία όμως, στη Νάουσα, τη Δοβρά, τον Όλυμπο, τη Χαλκιδική, διέπρεψαν στον αγώνα η **Καρατάσaina**, η **Ζαφειράκαινα** και άλλες που η ιστορία δεν διέσωσε τα ονόματά τους, αλλά έπεσαν, μαχόμενες για την ελευθερία ολόκληρης της χώρας. Η γυναίκα του Καρατάσου, αγωνίστη τη Ημαθίας, οπλαρχηγού και μέλους της Φιλικής εταιρείας, αποκαλούμενη σύμφωνα με πηγές, ως «*ή ηρωΐς Καρατάσaina*» η ίδια καταγόμενη από τη Βέροια, υπεβλήθη σε βασανιστήρια ιδιαίτερης βαρβαρότητας από τους Τούρκους και απεβίωσε θυσιαζόμενη μαζί με τις δύο κόρες της, καθώς δεν δέχτηκε να εξισλαμιστεί. Η **Ζαφειράκαινα**, σύζυγος του οπλαρχηγού της Νάουσας Ζαφειράκη, σφαγιάστηκε για την επαναστατική της δράση, μαζί με πολλές άλλες γυναίκες, μένοντας στην ιστορία και την τοπική παράδοση, ως σύμβολα ηρωισμού που υμνήθηκαν από το δημοτικό τραγούδι «*Μακρυνίτσα*».

ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ έχουμε την Μανιάτισσα αγωνίστρια **Σταυριάνα Σάββαινα** που είχε πάρει μέρος σε πλήθος σημαντικών μαχών. Αιτούμενη κοινωνική πρόνοια από τον Καποδίστρια, αναφέρει, μεταξύ άλλων: «*Το στάδιον της πολεμικής δόξας είναι βέβαια διά τους άνδρας, όταν όμως είναι λόγος περί σωτηρίας της πατρίδος, όταν όλη σχεδόν η φύσις από τους Τούρκους συντρέχει προς υπεράσπισίν της, αι γυναίκες της Ελλάδος έδειξαν πάντοτε ότι έχουν καρδίαν να κινδυνεύσουν συναγωνιζόμεναι ως οι άνδρες, ημπορούν να ωφελήσουν μεγάλως εις τας πλέον δεινάς περιστάσεις*». Η Σταυριάνα, μόνη μεταξύ των ανδρών,

αψηφούσε τις σφαίρες και μετέφερε πυρομαχικά από προμαχώνα σε προμαχώνα. Αναφέρεται ότι ακόμη και ο Κολοκοτρώνης, ο Μαυρομιχάλης και ο Πλαπούτας δυσκολεύονταν να πιστέψουν ότι μια γυναίκα είχε τόσο θάρρος. Καταγόμενη από την Πελοπόννησο ήταν επίσης η **Κωνσταντίνα Ζαχαριά**, που όταν σκοτώνεται ο πατέρας της παίρνει τα όπλα, υψώνει επαναστατική σημαία στο σπίτι της και επικεφαλής δύναμης 500 ανδρών αναγκάζει τους Τούρκους να κλειστούν στο κάστρο του Μυστρά, ρίχνει την ημισέληνο από το τέμενος και σκοτώνει τον βοεβόδα της περιοχής αφού πρώτα πυρπολεί το σπίτι του! Ξακουστή είναι η στάση και των γυναικών του Μεσολογγίου, οι οποίες, κατά τη Μεγάλη Έξοδο, πολέμουσαν κρατώντας με το ένα χέρι το σπαθί και με το άλλο το μωρό τους, ενώ μετά τη φοβερή σφαγή των κατοίκων της Χίου, το 1822, οι αιχμάλωτες γυναίκες δεν δέχονταν τροφή, ώστε πεθαίνοντας από την πείνα, να μην εξευτελιστούν στα σκλαβοπάζαρα. (Ποιος άραγε θα μας πει κάποτε για τη συμμετοχή των γυναικών στον αγώνα και το Ολοκαύτωμα της Κάσου;) Από τον αγώνα του 21 δεν θα μπορούσαν να λείπουν οι Κρητικές, που συνέβαλαν ποικιλοτρόπως στην ενίσχυση του αγώνα, τόσο υποστηρίζοντας τους Κρητικούς αγωνιστές όσο και μπαίνοντας οι ίδιες μέσα στη μάχη. Μία από αυτές, ήταν η **Χαρίκλεια Δασκαλάκη** που έπεσε μαχόμενη στο Αρκάδι, ενώ έχασε αργότερα και τα τρία παιδιά της ηρωικά μαχόμενα, στους αγώνες της Κρήτης, το 1866.

ΔΕΝ ΜΙΑΗΣΑΜΕ βέβαια καθόλου για τις δυο πιο γνωστές αγωνίστριες τους 21: την **Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα** και τη **Μαντώ Μαυρογένους** όχι γιατί δεν έχουν θέση εδώ- ίσα ίσα: το αντίθετο! Αλλά γιατί αφενός έχουμε αναφερθεί σε παλαιότερο άρθρο και αφετέρου μας λείπει ο χώρος! Ολοκληρώνοντας, θα τονίσουμε μόνο ότι τα – λίγα – λαμπρά παραδείγματα που αναφέραμε δείχνουν ότι οι γυναίκες το 1821 στάθηκαν ισάξια στο πλευρό των ανδρών. Ισάξια μεν αλλά και πολλές φορές τους ξεπέρασαν!

*Πηγές: από κείμενα που βρίσκονται διάσπαρτα στο διαδίκτυο. Επιμέλεια: 210-5621777, email: manolis.mavroleon@hotmail.com

Η κοπή της βασιλόπιτάς μας - η βράβευση των Κασιωτόπουλων και η κλήρωση των λαχνών

Ο Πρόεδρος Μ. Κομνηνός απευθύνει ευχές στο ακροατήριο.

Ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός παραδίδει το φλουρί στην τυχερή Ρούλα Σειντή

Μία άποψη του ακροατηρίου, από αρ. Γιάν. Καραϊτιανός, Μανώλης Παρλής, Μανώλης Πέπης, Γιάν. Φραγκούλης και Μανώλης Κολεζάκης

Το Σάββατο 13 Ιανουαρίου 2024 και ώρα 11.00 π.μ. εν μέσω πολλών συμπατριωτών μας κόψαμε την πίτα μας υπό τους ήχους των κασιώτικων παραδοσιακών κάλαντων. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Γιάννης Φραγκούλης, Πρόεδρος της Ο.Δ.Σ. Αθήνας-Πειραιά, Γιάννης Καραϊτιανός, Πρόεδρος του Συλλόγου Απανταχού Καρπαθίων, Μανώλης Π. Περσελής, Ομότιμος καθηγητής του ΕΚΠΑ, Μανώλης Κολεζάκης, Πρόεδρος Ένωσης Ροδιών, Γιάννης Ασπροποταμίτης, Πρόεδρος Ένωσης Χαλκιτών, Γιώργος Μαρκουλής, Πρόεδρος Συλλόγου Ισμαλιωτών, Κώστας Σαρίνας, Αντιπρόεδρος Πολιτιστικής Ομάδας Καστελλορίζου, Ντίνος Ζαχάρης, συντονιστής επιτροπής για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Κάσου, Μανώλης Παρλής, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Η.Ν. Κάσου και Μανώλης Πέπης, δημοτικός σύμβουλος του Δήμου Η.Ν. Κάσου της παράταξης «Μαζί για την Κάσο». Ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός αφού απηύθυνε ευχές για την νέα χρονιά διάβασε μηνύματα από τους Μιχάλη Ερωτόκριτο, Δήμαρχο Η.Ν. Κάσου, από τους Βουλευτές Δωδ/νήσου Μίκα Ιατρίδη, Μάνου Κόνσολα και Βασίλη-Νικόλα Ψηλάντη καθώς και από τον Βουλευτή Κορινθίας Γιώργο Ψυχογιό. Τυχερός της πίτας του Δ.Σ για το φλουρί ήταν ο Γιώργος Καταχανάς ενώ τυχεροί από τους άλλους παρευρεθέντες που κέρδισαν ήταν οι Ρούλα Σειντή και η Βαγγελίτσα Εμίρη που κέρδισε ένα ξυλόγλυπτο караβάκι, προσφορά της Ένωσης Χαλκιτών. Στη συνέχεια βραβεύσαμε τα παρακάτω Κασιωτόπουλα για την είσοδο τους σε Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Κατερίνα Αρπατζή, Μηνάς Νικ. Εμίρης, Δημήτρης Βάλλας, Χρήστος Βληκίδης, Παναγιώτης Μπακλαγής, Κωνσταντίνος Νίκας, Θεόδωρος Π. Σουλτανάκης και

Γιάννης Εμ. Σοφίλας δίδοντάς τους Κασιώτικα βιβλία και από ένα τιμητικό δίπλωμα. Εκ των υστέρων μας δόθηκαν τα στοιχεία δύο Κασιωτόπουλων που πέτυχαν σε ΑΕΙ και είναι ο Χρήστος Βληκίδης εγγονός της Μαίρης Μαρσέλλου που εισήχθη στη Σχολή Μηχανικών Τοπογράφων στο Πανεπιστήμιο Δυτ. Αττικής και η Μαρία-Μαρίνα Αρμάου του Εμμανουήλ το γένος Μαριάκη που εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ στο τμήμα Οδοντιατρικής. Επίσης δόθηκε στον Αντώνη Αράπη, μέλος του Δ.Σ. μας τιμητικό δίπλωμα και κασιώτικα βιβλία για την επίδοσή του στο χορευτικές μας εκδηλώσεις. Τελικά έγινε η κλήρωση των λαχνών και οι τυχεροί ήσαν οι:

ΔΩΡΑ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΕΟΡΤΑΓΟΡΑΣ 9&10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

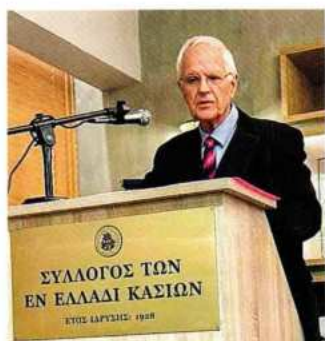
Α/Α	Δώρο	Αρ.Λαχνού	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΤΥΧΕΡΟΥ/ΤΛΦ
1.	Μία τηλεόραση 32" JVC	6262	ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Ένας πολυκόφτης	6938	ΝΙΚΟΣ ΜΑΝΙΑΣ
3.	Ένα μίξερ χειρός	6699	ΛΕΛΑ ΚΑΚΟΜΑΝΩΛΗ
4.	Ένα μίξερ με κάδο	5909	ΜΙΧ ΣΑΚΕΛΛΗΣ BLUESTAR
5.	Ένα μίξερ KENGOYNT	6049	Γ. ΠΑΠΑΜΥΛΩΝΑΔΗΣ
6.	Μια σαντουιστιέρα	6446	ΤΟΝΙΑ ΧΑΣΑΠΛΑΔΑΚΗ
7.	Μια τοστιέρα ANKOP	5808	St Michail Shipping
8.	Μια ηλεκτρική ψηστιέρα	5942	ΒΑΣΙΛΗΣ ΕΜ. ΝΕΙΑΔΑΣ
9.	Κηροπήγιο	6548	ANNA ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ
10.	Ένα ούισκου Red Label	6459	ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΙΡΗ
11.	Ένα μπολ	7273	Blue Star Ferries
12.	Μια ηλεκτρική κουβέρτα	7219	ANNA ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΠΑΠΑΖΗΣΗ
13.	Μία πλεκτή τσάντα	6270	ΕΛΕΝΗ ΚΟΤΖΗ
14.	Ένα ισιωτικό μαλλιών	6450	ΤΟΝΙΑ ΧΑΣΑΠΛΑΔΑΚΗ
15.	Ένα επίχρυσο κολιέ	6552	ANNA ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΠΑΠΑΖΗΣΗ
16.	Ένα ρολοί χειρός ΣΕΙΚΟ	6018	ΛΙΑ ΝΕΙΑΔΑ
17.	Ένα ρολοί χειρός ΣΕΙΚΟ	6655	ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΗΣ
18.	Ένα χειροποίητο βραχιόλι	6685	ΚΡΙΣΤΗ ΚΑΚΟΜΑΝΩΛΗ

Επίσημοι και άλλοι Κασιώτες στην πρώτη σειρά

«Αφηγηματικά στιγμιότυπα από την καταστροφή της Κάσου το 1824»

Διάλεξη του Μανώλη Περσελή, Ομότιμου Καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α. στο εντευκτήριό μας

Την Τετάρτη 24 Ιανουαρίου 2024 και ώρα 6.30 μ.μ. στο εντευκτήριό μας ο ομότιμος καθηγητής του Ε.Κ.Π.Α. Μανώλης Περσελής έδωσε μια ενδιαφέρουσα διάλεξη με θέμα «Αφηγηματικά στιγμιότυπα από την καταστροφή της Κάσου το 1824».

Ήταν η πρώτη από μια σειρά εκδηλώσεων μνήμης και τιμής για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Η.Ν. Κάσου. Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμούς των Βουλευτών μας Μάνου Κόνσολα και Βασίλη Υψηλάντη. Στη συνέχεια ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός ανέφερε στοιχεία από το πλούσιο βιογραφικό του ομιλητή. Μετά τον λόγο έλαβε ο αγαπητός Μανώλης Περσελής που συγκίνησε το ακροατήριο με την αναφορά του σε ιστορικά αποσπάσματα σχετικά με την προεπαναστατική περίοδο και την περίοδο του Ολοκαυτώματος της Η.Ν. Κάσου. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Βουλευτές Ν.Δ. Δωδεκανήσου Μάνος Κόνσολας και Βασίλης Υψηλάντης, ο Μανώλης Κολεζάκης Πρόεδρος της Ένωσης Ροδίων, ο Γιάννης Φραγκούλης, Πρόεδρος της Ο.Δ.Σ. Αθήνας-Πειραιά, ο Ντίνος Ζαχάρης Συντονιστής της Επιτροπής για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Η.Ν. Κάσου, η Σοφία Αυγερινού-Κολώνια, ομότιμη καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής του Ε.Μ.Π., η Μάχη Παίζη-Αποστολοπούλου, ομότιμη καθηγήτρια Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ο σύζυγός της Δημήτρης Αποστολόπουλος, ομότιμος καθηγητής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, η Μαρία Σεργάκη Επίτιμη Διευθύντρια Ιστορικών Αρχείων Νομού Λασιθίου, ο Μανώλης Πέπης, Δημοτικός Σύμβουλος Η.Ν. Κάσου. Αποσπάσματα διάβασαν με αλφαβητική σειρά οι Ντίνος Ζαχάρης, Άννα Κακομανώλη, Άννα Γ. Κουτλάκη, Σοφία Μαστοράκου και Μαρία Τσακίρη. Μετά στο βήμα ανέβηκε ο Γιάννης Φραγκούλης ο οποίος αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην προγραμματισμένη αιμοδοσία και ζήτησε την συμπαράσταση όλων μας. Την εκδήλωση έκλεισε ο πρόεδρος Μίνος Κομνηνός με αναφορά στις προσεχείς εκδηλώσεις του Συλλόγου μας.

Μίνος Κομνηνός

Ο Καθηγητής Μανώλης Περσελής στο βήμα.

Στις 24 Ιανουαρίου 2024 στο Σύλλογο των εν Ελλάδι Κασίων (3ης Σεπτεμβρίου 56, Αθήνα) πραγματοποιήθηκε η πρώτη εκδήλωση μνήμης και τιμής για τα 200 χρόνια από την καταστροφή της Κάσου, της Ηρωικής Νήσου Κάσου, της αγαπημένης μας πατρίδας. Ο Μανώλης Π. Περσελής, ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά πάνω απ' όλα Κασιώτης, μας ταξίδεψε με πολλή μαεστρία στα μονοπάτια της Ιστορίας, στα γεγονότα που προηγήθηκαν, στα αίτια της καταστροφής αλλά και στο τι επακολούθησε μετά την καταστροφή. Με βάση πρωτογενείς πηγές, περιέγραψε με γνώση και σαφήνεια το μέγεθος της θυσίας των προγόνων μας και την ανεκτίμητη συμβολή τους στον Αγώνα της Εθνικής Ανεξαρτησίας του 1821. Ο καταξιωμένος ομιλητής μας παρουσίασε ιστορικά ντοκουμέντα αλλά και αφηγήσεις αυτοπτών μαρτύρων, οι

Ο Βουλευτής Βασίλης Υψηλάντης στο βήμα.

οποίοι είχαν επιβιώσει από τη φρίκη της καταστροφής. Προφορικές οικογενειακές αφηγήσεις που οι άμεσοι απόγονοί τους τις κατέγραψαν, διαφυλάττοντας με αυτό τον τρόπο πολύτιμες πληροφορίες ηρωισμού και αυτοθυσίας των προγόνων τους. Η παρουσίαση υπήρξε τόσο παραστατική, ώστε να αισθανθούμε όλες και όλοι μεγάλη συγκίνηση αλλά και υπερηφάνεια για τους προγόνους μας! Η συμμετοχή της Κάσου στον Αγώνα του 1821 για την ελευθερία ήταν σημαντικότερη, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της μεγάλης ναυτικής της δύναμης, αλλά και γιατί ήταν κύριο στήριγμα της Κρήτης, ανεφοδιάζοντας τη μεγαλόνησο με τρόφιμα και πολεμοφόδια. Γι' αυτούς τους λόγους έγινε ο πρώτος στόχος των Τουρκοαιγυπτίων, οι οποίοι είχαν προφανείς λόγους εκδίκησης και τιμωρίας των Κασιωτών. Ο Μανώλης Π. Περσελής αναφέρθηκε σε όλα τα γεγονότα που προηγήθηκαν του Πατημού, στις επιτυχίες των Κασιώτικων πλοίων αλλά και στην απουσία βοήθειας από την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις των Κασιωτών προς τα άλλα ναυτικά νησιά και κυρίως στην Ύδρα και τις Σπέτσες. Οι εμφύλιες διαμάχες των επαναστατημένων Ελλήνων εκείνης της περιόδου συνετέλεσαν, δυστυχώς, στη μεγάλη καταστροφή της Κάσου και αργότερα και των Ψαρών. Καταστροφή που οδήγησε στον εξανδραποδισμό, τη σφαγή, την υποδούλωση των αμάχων αλλά και προσφυγικού κύματος σε νησιά των Κυκλάδων! Οι εκδηλώσεις μνήμης και τιμής για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα έχουν ως στόχο την προβολή και την αναγνώριση της ανεκτίμητης συμβολής και της θυσίας των Κασιωτών στον Αγώνα του 1821 Η πρόσφατη δήλωση (31 Ιανουαρίου 2024) του Υπουργού των Εξωτερικών κ. Γεωργίου Γεραπετρίτη, με αφορμή τη θλιβερή επέτειο των Ιμίων, καθίσταται ιδιαίτερα επίκαιρη: «Πατρίδα που δεν τιμά τους ήρωές της, δεν μπορεί να έχει μέλλον»!

Σοφία Μαστοράκου

Ο πίνακας που θα παραδώσει ο Ρώσος ζωγράφος στο Σύλλογο Κασιωτών Αμερικής με θέμα το Ολοκαύτωμα της Η.Ν. Κάσου

Στις 24 Ιανουαρίου 2024 παρακολουθήσαμε με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον την πρώτη εκδήλωση την αφιερωμένη στα 200 χρόνια από τον εορτασμό του Ολοκαυτώματος της Ηρωικής Νήσου Κάσου που διοργανώθηκε από τον Σύλλογο των εν Ελλάδι Κασίων στο εντευκτήριό του. Η εκδήλωση περιλάμβανε διάλεξη του Ομότιμου Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Εμμανουήλ Π. Περσελή με τίτλο «Αφηγηματικά στιγμιότυπα γύρω από την καταστροφή της Κάσου το 1824». Η διάλεξη ήταν διανθισμένη με επιλεγμένα σύντομα κείμενα, τα οποία υπογράμιζαν τους βασικούς άξονες του θέματος που ανέπτυξε ο έγκριτος πανεπιστημιακός ομιλητής. Το περιεχόμενο των κειμένων αφορούσε αμιγώς ιστορικές αλλά και λαϊκές αφηγηματικές μαρτυρίες της εποχής της προετοιμασίας και της ενεργού συμμετοχής των Κασιωτών στον Αγώνα της Εθνικής Ανεξαρτησίας του 1821, καθώς και της κατα-

στροφής του νησιού το 1824 από τον Τουρκοαιγυπτιακό στόλο. Η ανάγνωση των κειμένων ανατέθηκε από τον ομιλητή στους συμπατριώτες και τις συμπατριώτισσες (κατά αλφαβητική σειρά) Ντίνο Ζαχάρη, Αννίτσα Κακομανώλη, Άννα Γ. Κουτλάκη, Σοφία Μαστοράκου και Μαρία Τσακίρη. Οι, ομολογουμένως, εύστοχα επιλεγμένες μαρτυρίες και λαϊκές αφηγήσεις διαβάστηκαν με πολύ εκφραστικό και πετυχημένο τρόπο που συγκίνησαν τους παρισταμένους. Ταυτόχρονα το περιεχόμενο των κειμένων μας ταξίδεψε νοητά στην εποχή της καταστροφής της Κάσου.

Μέσα από τα κείμενα διακρινόταν η κραυγή αγωνίας για βοήθεια, καθώς και η διαρκής και κατά κανόνα ανεκπλήρωτη έκκληση των Κασιωτών πολεμιστών για εφοδιασμό από την Κεντρική Διοίκηση του Αγώνα με τα απαραίτητα πολεμοφόδια και τα λοιπά αναγκαία μέσα εφοδιασμού των κασιώτικων πλοίων. Ακόμη, στα κείμενα που διαβάστηκαν, απεικονιζόταν εναργέστατα το τεράστιο μέγεθος της καταστροφής του νησιού, αλλά και η αγωνιστικότητα των Κασιωτών ηρώων της εποχής, οι οποίοι θυσιάστηκαν με αυταπάρνηση για τον ιερό σκοπό της απελευθέρωσης της πατρίδας και του γένους από το ζυγό της οθωμανικής κυριαρχίας! Τα συναισθήματα που προκλήθηκαν στο κοινό από την εξαίρετη και πρωτότυπη διάλεξη του εκλεκτού συμπατριώτη μας Εμμανουήλ Π. Περσελή ήταν ανάμεικτα, καθώς από την μια ο ηρωισμός των Κασίων μας πλημμύριζε από ικανοποίηση και ευγνωμοσύνη και από την άλλη η έλλειψη επαρκούς εφοδιασμού που οδήγησε και στην καταστροφή της Κάσου, μας συγκίνησε για την αυτοθυσία των γενναίων προγόνων μας Κασιωτών αγωνιστών, οι οποίοι θυσιάστηκαν για την πατρίδα που όμως μας άφησαν μια σπουδαία και ανεκτίμητη παρακαταθήκη, ότι δηλαδή η ελευθερία αποκτάται με αγώνες και ανιδιοτελείς θυσίες!

Μαρία Τσακίρη

Πρόεδρος του Συλλόγου Επαγγελματιών Ηρωικής Νήσου Κάσου,
Ειδική Γραμματέας του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων

Κασιώτικο γλέντι στο Σύλλογό μας

Οι παρόντες διασκεδάζουν

Το Σάββατο 27 Ιανουαρίου 2024 και ώρα 12.30 μ.μ. πραγματοποιήθηκε στο εντευκτήριο του Συλλόγου μας μια πετυχημένη εκδήλωση, ένα Κασιώτικο γλέντι. Οι μουσικοί που παιάσιωσαν την εκδήλωση ήταν οι Αντώνης Καραγιαννάκης (λαούτο), Γ. Λυγνός (λύρα) και Ηλίας Περσελής (λαούτο). Παρέστησαν πάνω από 60 μέλη και φίλοι του Συλλόγου μας και η ατμόσφαιρα ήταν πολύ ευχάριστη. Ο κόσμος έφαγε εδέσματα που έφεραν τα γκαρσόνια του Ρέντα από τον Σύνδεσμο Αιγυπτιακών Ελλήνων και χόρεψε με πολύ κέφι κασιώτικους και άλλους ελληνικούς χορούς. Την εκδήλωση άνοιξε ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός με χαιρετισμούς προς όλες και όλους και με τις δύο παρακάτω χαρακτηριστικές μαντινάδες:

*Ο Σύλλογος είναι εδώ
Και τόχουμε τιμή μας
Γιατί στηρίζει όλους εμάς
Και το όμορφο νησί μας*

*Ευχαριστούμε που ήρθατε
σήμερα να μας βρείτε
την Κάσο όσοι δεν ήρθατε
να την επισκεφθείτε*

Πριν το τέλος της εκδήλωσης κληρώθηκαν λαχνοί και 12 τυχεροί κέρδισαν διάφορα δώρα.

Χορεύουν την κασιώτικη σουστά

Οι μουσικοί μας σε στιγμή κεφισμού

Ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός απευθύνει χαιρετισμούς.

Σύρος-Κάσος ταξίδι μέσα στο χρόνο

της Άννας Γκιούλη-Κουκή, Α' Αντιπροέδρου Λυκείου Ελληνίδων Σύρου
2^ο μέρος (τελευταίο)

Πώς θα μπορούσαν να λείψουν οι Κάσιοι απ' αυτές τις δραστηριότητες; Άξιοι ναυτικοί, θαλασσοπόροι, επανδρώνουν τα πλοία της Ελληνικής Ατμοπλοΐας με έδρα την Ερμούπολη και συμμετέχουν ενεργά στην ανάπτυξη εμπορίου και ναυτιλίας. Το 1890 εγκαθίσταται στη Σύρο ο Βασίλειος Ρεθύμνης, ναυτικός και караβοκύρης, που έμελε να παίξει καθοριστικό ρόλο με τους απογόνους του στην ανάπτυξη του νησιού. Ο ατμός πλέον κυριαρχεί και οι παλαιοί караβοκύρηδες πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Η Σύρα τότε είχε περάσει σε δεύτερη μοίρα, καθώς μετά τη διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου το 1893 και την ανάπτυξη του Πειραιά ως πρώτου λιμανιού της χώρας έχει χάσει τη πρωτοκαθεδρία της. Διατηρούσε όμως την αίγλη ενός αστικού πολιτισμού, μιάς ένδοξης ιστορίας, ενός νεοκλασικού μοναδικού περιβάλλοντος που τράβηξε τον Βασίλειο Ρεθύμνη.

Η Ερμούπολη είναι μια πόλη με γοητεία, πλανεύτρα που όσο κι' αν έχει χάσει την ακμή της, είναι η «αρχόντισσα», όπως έχει επικρατήσει να ονομάζεται και υπόσχεται ακόμη πολλά σε όσους έχουν μυαλό δημιουργικό και εξυπνάδα. Τα δύο παιδιά του Βασιλείου Ρεθύμνη γεννήθηκαν στη Κάσο, το 1886 ο Νικόλαος και το 1892 ο Μηνάς, μεγάλωσαν όμως στη Σύρο όπου τέλειωσαν το Γυμνάσιό της και την αγάπησαν σαν δεύτερη πατρίδα τους, όπως αποδεικνύει ο μετέπειτα βίος τους. Από το 1912 αρχίζει στα Δωδεκάνησα η Ιταλική κατοχή, ένας λόγος που κρατάει τους Κασιώτες σε ελεύθερο έδαφος.

Το 1921 ο Μηνάς Ρεθύμνης με τον εξάδελφό του Μανώλη Κουλουκουντή που διέμενε στη Σύρο, ίδρυσαν στο Λονδίνο το ναυλομεσιτικό οίκο «Ρεθύμνης-Κουλουκουντής» που απέκτησε παγκόσμια ακτινοβολία. Το 1923 οι αδελφοί Ρεθύμνη με τους διακεκριμένους Κασίους Μιχάλη Πνευματικό και Στάθη Γιανναγά εξάδελφους τους εγκατεστημένους στη Σύρο, ίδρυσαν την Ατμοπλοία Κάσου Α.Ε, η οποία ήταν από τις πιο σπουδαίες και οργανωμένες της εποχής της, με έδρα της εταιρείας στη Σύρο. Με τον τρόπο αυτό η Σύρος παρέμεινε για πολλές δεκαετίες εφοπλιστικό κέντρο.

Η εταιρεία απέκτησε πολλά πλοία, νέα, σύγχρονα και αρκετά κινούμενα με μηχανές DIESEL. Τα LIBERTY που αγόρασαν από την Αμερική, έδωσαν ώθηση στην Ελληνική Ναυτιλία και την προέβαλαν ως μία από τις ισχυρότερες της εποχής μεταπολεμικά και για πολλές δεκαετίες. Πολλοί Συριανοί ναυτικοί έβρισκαν εργασία στην Ατμοπλοία Κάσου, την «Κασιακή» όπως την ονόμαζαν.

Δεκαετίες αργότερα δεν ξεχνώ με τι ανείπωτη χαρά κρατώντας το χέρι του πατέρα μου, που μόλις είχε ξεμπαρκάρει, πήγαινα για περίπατο στην παραλία της Ερμούπολης. Καθόμαστε στο καφενείο του «Κουλμάση» για να πει τον καφέ του με τους φίλους του, παραγγέλνοντας για τη μικρή ένα περγαμόντο ή ένα υποβρύχιο. Ακόμη βουίζουν στ' αυτιά μου οι κουβέντες τους. Πως ο ξάδελφος του ενός μόλις μπάρκαρε σε καράβι του Κουλουκουντή, του άλλου με του Χατζηλία ή του Μαυρολέοντα και πόσοι άλλοι γνωστοί τους οργώνουν τα πέλαγα και τους ωκεανούς με την αγαπημένη «Κασιακή» όπως την έλεγαν.

Τα πληρώματα της Κασιακής Ατμοπλοίας απαρτιζόνταν κυρίως από Κασιώτες και Συριανούς που ως συνάδελφοι συνεργάζονταν και συσχετιζόνταν, γνωρίζονταν και ανέπτυσαν φιλικές ζωής, γιατί το επάγγελμα του ναυτικού περισσότερο απ' τα άλλα απαιτεί στα μακροχρόνια ταξίδια τους, ψυχικό σθένος, υπομονή, κατανόηση, αλληλεγγύη γιατί πως αλλιώς να ξεπεράσουν τους κινδύνους, τις αγωνίες, τις δυσκολίες της θάλασσας; Πώς θα ξεπεράσουν την απουσία των αγαπημένων τους προσώπων, μακριά από την πατρίδα και τα σπίτια τους; Πώς θα γεμίσουν το κενό βλέποντας ουρανό και θάλασσα αν δεν έχει ο ένας τον άλλο κι όλοι μαζί ενωμένοι, μια κοινωνία, να φτάνουν στο πολυπόθητο λιμάνι τους, στον προορισμό τους;

Το 1925 ο παλαιός εφοπλιστής Μηνάς Διακάκης, Κάσιος στην καταγωγή, αγοράζει το Νεώριο. Το 1950 το Νεώριο περνάει στα χέρια των Αδελφών Νικόλα και Μηνά Ρεθύμνη καθώς και το μηχανουργείο Μπαρμπέτα δίπλα στο ναυπηγείο. Το ανασκευάζουν, γιατί είχε καταστραφεί στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και δημιουργούν ένα σύγχρονο ναυπηγοεπισκευαστικό κέντρο, που αποτελεί για πολλά χρόνια οικονομικό πνεύμονα της Σύρου. Στις 23 Ιουλίου 1955 φτάνει από τον Τάραντα της Ιταλίας η πλωτή δεξαμενή του Νεωρείου, που συμπληρώνει και ανεβάζει τη δύναμή του και την οικονομική ισχύ της Σύρου. Το 1977 συστάθηκε «Η Αδελφότης Κασίων», ίδρυμα φιλανθρωπικό, που αρχίζει να λειτουργεί ενεργά από το 1979. Οι αδελφοί Ρεθύμνη διέθεσαν όλον τον πλούτο τους και προίκισαν με είκοσι εκατομμύρια δολάρια το ίδρυμα για να είναι αρωγό στην υγεία των συνανθρώπων μας. Κασιώτες και Συριανοί μπορούν να έχουν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι νέοι αριστοίχοι φοιτητές μπορούν να αιτηθούν υποτροφιών για τις ανώτατες σχολές καθώς και χρηματικά βραβεία οι αριστεύοντες από-

Οχηματαγωγό πλοίο παρόμοιο με αυτό του άρθρου

Ζημιά σε είκοσι νταλίκες, λόγω κακοκαιρίας, που μετέφερε ένα οχηματαγωγό πλοίο (Roll on Roll off) από την Κρήτη

Του Μίνου Δ. Κομνηνού

φοιτοί των Λυκείων Κάσου και Σύρου που είναι παιδιά ναυτικών. Οικονομική ενίσχυση δίδεται ακόμη σε τέκνα ναυτικών που έχασαν τους γονείς τους στη θάλασσα. Για το ανθρωπιστικό αυτό έργο, οι Συριανοί ευγνώμονες, τίμησαν τους αδελφούς Ρεθύμνη, απονέμοντας τους, το ανώτατο παράσημο το Χρυσό Σταυρό του Β' Τάγματος Γεωργίου του Α' επί δημαρχίας του Σταύρου Βαφία. Ο Σύνδεσμος Συριανών πρότεινε και πέτυχε την μεταθανάτια βράβευση των αδελφών Ρεθύμνη από την Ακαδημία Αθηνών για τις μεγάλες χρηματικές χορηγίες τους και για την ίδρυση και συντήρηση κοινωφελών ιδρυμάτων σε Σύρο και Κάσο.

Από το 1920-1970 στη Σύρο ανήγειραν Ιερούς ναούς, ίδρυσαν σχολές Πλοιάρχων και Μηχανικών, εξόπλισαν τα Ναυπηγεία και το Νεώρειο Σύρου και ίδρυσαν την αδελφότητα Κασίων όπως προείπαμε. Το 1986 το ίδρυμα «Η Αδελφότης Κασίων» απεφάσισε τη φιλοτέχνηση των προτομών των ιδρυτών του και την τοποθέτησή τους στις νήσους Κάσο και Σύρο. Το 1990 στις 13 Μαΐου πλήθος κόσμου κατέκλυσε το κηπάριο του Αγίου Νικολάου, στην Ερμούπολη της Σύρου όπου έγιναν τα αποκαλυπτήρια των προτομών των ευεργετών αδελφών Ρεθύμνη με μέριμνα και δαπάνες του ιδρύματος «Η Αδελφότητα Κασίων».

Ως επισφράγισμα της φιλανθρωπίας τους, η δωρεά της οικίας Ρεθύμνη στη συνοικία Βαπόρια επί της οδού Κάσου στο Λύκειο των Ελληνίδων Σύρου το 1983, από την απόγονό τους Φιφή Ανδριανοπούλου-Γιανναγά, για να χρησιμοποιηθεί ως Μουσείο, το οποίο έχουμε τη χαρά να βλέπουμε να φτάνει στην ώρα της ολοκλήρωσής του και της πραγματοποίησης ενός ονείρου του Λυκείου μας τόσων δεκαετιών.

Οι Κασιώτες έχουν αφήσει βαθύ το αποτύπωμά τους στην Ερμούπολη και στη Σύρο. Προσηνείς, ευγενικοί, άνθρωποι της προσφοράς, δίπλα στον συνάνθρωπό τους σε χαρές και λύπες, εργατικοί, αφουγκράζονται τον παλμό της κοινωνίας όσο ψηλά κι αν φτάνουν σε αξιώματα και οικονομική δύναμη. Γι' αυτό είναι μεγάλη τιμή και χαρά η συνάντησή και συνύπαρξή Κασίων και Συριανών εδώ και διακόσια χρόνια. Βαθιές οι ρίζες που μας ενώνουν αγαπητές φίλες και φίλοι κάτοικοι της ηρωικής νήσου Κάσου και να ακόμη μια ευκαιρία τα δύο Λύκεία μας ως μάνα και κόρη να ακολουθήσουν τα χνάρια των προγόνων μας.

Ενώ επέστρεφα από μια εκδρομή στη νότια Πελοπόννησο ένα ηλιόλουστο απόγευμα μιας Κυριακής, χτύπησε επίμονα το κινητό μου τηλέφωνο. Αφού οδηγούσα στην Εθνική οδό Αθήνας-Κορίνθου αναγκάστηκα να σταματήσω και να παρκάρω για να μπορέσω να μιλήσω. Μου ζητούσαν επείγοντως να κατευθυνθώ προς τη Ραφήνα όπου θα έφθανε μετά από λίγο διάστημα ένα οχηματαγωγό από την Κρήτη. Ο πλοίαρχος είχε αναφέρει ότι είχε συναντήσει μεγάλη κακοκαιρία και ότι είχαν υποστεί ζημιές αρκετές νταλίκες από αυτές που μετέφερε.

Για άλλη μια φορά, θα αντιπροσώπευα στην υπόθεση αυτή τον Αλληλασφαλιστικό οργανισμό (Ρ&Ι Club) του πλοίου και όταν τέλειωνα θα έφτιαχνα μια λεπτομερή έκθεση με πολλές φωτογραφίες.

Επιβιβάστηκα λίγο μετά που έδεσε το πλοίο και αμέσως επισκέφθηκα τον πλοίαρχο που μαζί με τον Αρχιμηχανικό μου έδωσαν μία πλήρη κατάθεση των συμβάντων.

Κατά το ταξίδι τους προς Πειραιά το πλοίο συνάντησε κακοκαιρία με δυνατούς ανέμους ΒΔ 8 έως 9 της κλίμακας Beaufort. Προς αποφυγή ζημιών η ταχύτητα του πλοίου ελαττώθηκε στο ελάχιστο δυνατό. Λόγω του μεγάλου σκαμπανεβάσματος (ή της πρόνευσης- pitching) και των κραδασμών του

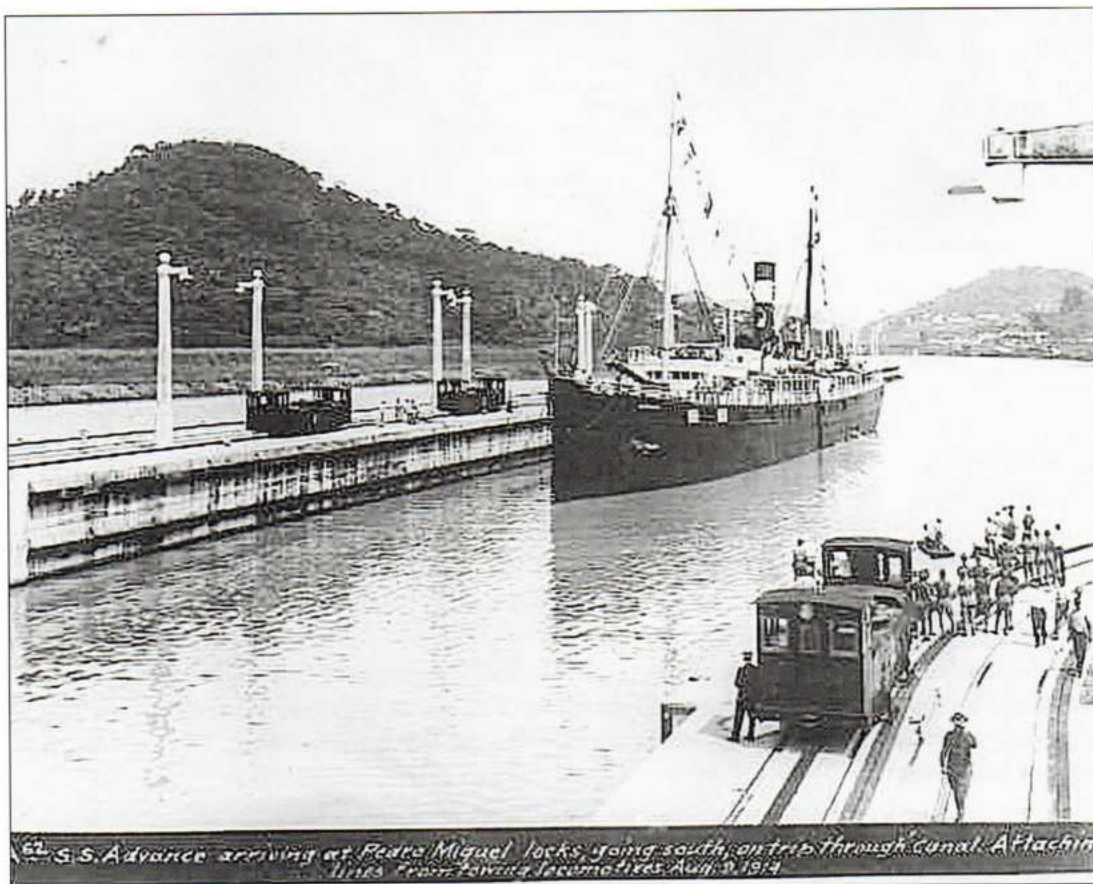
πλοίου τα έχματα (δηλαδή ενισχυμένα συρματοσχοίνα που δένονται στο κατάστρωμα κάτω από το όχημα) των νταλίκων λασκάρισαν με αποτέλεσμα οι νταλίκες να αρχίσουν να κινούνται πέρα-δώθε χτυπώντας η μια πάνω στην άλλη. Ο πλοίαρχος άλλαξε αμέσως πορεία, προσπαθώντας να μειώσει όσο το δυνατόν την επίδραση της κακοκαιρίας στο σκάφος και έλεγξε τα οχήματα ασφαλίζοντας ξανά τα όσο καλύτερα μπορούσε. Τρεις ώρες αργότερα έφερε το πλοίο στην προηγούμενη πορεία του, αφού καλυτέρευσε ο καιρός. Αρχισα την πραγματογνωμοσύνη των ζημιών των διαφόρων νταλίκων που κράτησε όλη τη μέρα. Βρέθηκαν είκοσι από αυτές με μικρότερες ή μεγαλύτερες ζημιές που όλες καταγράφηκαν λεπτομερώς παρουσία των οδηγών τους. Ανακάλυψα και ορισμένες ζημιές που ήταν παλιές και που οι οδηγοί ισχυριζόνταν ότι δήθεν προκλήθηκαν στη διάρκεια του παρόντος ταξιδιού. Τους ύποπτους αυτούς ισχυρισμούς τους απέρριψα ασυζητητά.

Συστήσαμε στον πλοίαρχο να καταθέσει στο Λιμεναρχείο μια επιστολή διαμαρτυρίας (Note of Sea Protest). Μετά από μια αποτίμηση των ζημιών διαπιστώθηκε ότι το κόστος για την επισκευή των συνολικών ζημιών υπερβαίνει τα Δολλ. ΗΠΑ 150.000.

(Πηγή: Βιβλίο «Ο Ναυπηγός», Μίνου Κομνηνού, Αθήνα 2006)

Παναμάς: Η Ελληνική ιστορία για το Κανάλι του Παναμά*

Του Δημήτρη Παρούση**

Το πέρασμα του Α/Τ Pedro Miguels στο κανάλι του Παναμά, το 1914 (Φωτ.: Canal Museum)

Κανάλι του Παναμά. Εκεί όπου ο Ατλαντικός ωκεανός συναντά τον Ειρηνικό. Εκεί όπου η δύναμη του ανθρώπου έσμιξε δύο τεράστιες θάλασσες. Λίγοι όμως γνωρίζουν ότι οι Έλληνες «στιγμάτισαν» με το δικό τους τρόπο τρεις από τους βασικότερους σταθμούς στην ιστορία της μεγαλύτερης διώρυγας του κόσμου. Οι Έλληνες βρέθηκαν στον Παναμά από την πρώτη κιόλας προσπάθεια δημιουργίας του καναλιού, όταν πρώτοι οι Γάλλοι ανέλαβαν την κατασκευή του, το 1880. Η επιλογή των Γάλλων έγινε με το σκεπτικό της εμπειρίας τους από την κατασκευή της διώρυγας του Σουέζ, αλλά και του Ισθμού της Κορίνθου. Έτσι οι Γάλλοι έφεραν εκατοντάδες Έλληνες εργάτες μέχρι το 1885, οι οποίοι ήταν ήδη εξειδικευμένοι λόγω της διάνοιξης του Ισθμού της Κορίνθου. Όμως η προσπάθεια των Γάλλων ναυάγησε σύντομα καθώς περίπου 22.000 εργάτες πέθαναν κατά την προσπάθεια κατασκευής του καναλιού. Κύρια αιτία η ελονοσία και η φυματίωση, αρρώστιες που την εποχή εκείνη ήταν

χάθηκαν στα νότια της χώρας, στη ζούγκλα, χωρίς έκτοτε να υπάρχουν στοιχεία για αυτούς. Η ελληνική κοινότητα του Παναμά έχει ήδη καταγραφές ελληνικών επιθétων σε οικογένειες

στην περιοχή Darien. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο καθολικός σήμερα ιερέας Καραμανίτης που ζει μερικά χιλιόμετρα έξω από την πόλη Κολόν του Παναμά, του οποίου τα φυσικά χαρακτηριστικά θυμίζουν ντόπιους ιθαγενείς, αλλά το επίθετό του είναι καθαρά ελληνικό.

Έλληνες που εγκατέλειψαν, μη αντέχοντας τις κακουχίες της κατασκευής του καναλιού, έχουν εντοπιστεί και σε γειτονικές χώρες. Όπως ο πατέρας της μεγαλύτερης σε ηλικία Ελληνίδας στην Κόστα Ρίκα, της Ηλέκτρας Παπαγεωργίου. Ο πατέρας της καταγόταν από τη Θήβα και είχε βρεθεί στον Παναμά για την κατασκευή της διώρυγας. Στοιχεία από το αρχείο του καναλιού του Παναμά τα οποία χρονολογούνται από το 1900, αποδεικνύουν ότι και στη δεύτερη φάση της κατασκευής της διώρυγας, αυτή τη φορά από τις ΗΠΑ, υπήρχαν πολ-

Ο Κασιώτης καπετάνιος Νικίφτας Μαυράκης, που μετονομάστηκε σε John Constantine.

λοί Έλληνες που βοήθησαν στην κατασκευή της. Ο αριθμός τους δεν είναι συγκεκριμένος. Στην επίσημη εφημερίδα της εποχής εκείνης στο «Κανάλ Ρέκορντ» γίνονται πολλές αναφορές σε ελληνικά ονόματα, κυρίως σε ό,τι αφορά ατυχήματα. Όπως στην 1η Μαΐου του 1909 αναφέρεται ότι ο Δημήτρης Μικέδορος έχασε τη ζωή του σε εργατικό ατύχημα το οποίο προκλήθηκε από βαγόνι ενός τραίνου που χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή του καναλιού.

Υπολογίζεται ότι περίπου 27.500 εργάτες έχασαν τη ζωή τους από το 1880 μέχρι τη λειτουργία του καναλιού το 1914. Έλληνας ήταν και ο πρώτος καπετάνιος της διώρυγας ή πιλότος όπως ονομάζονται αυτοί που αναλαμβάνουν τον χειρισμό των πλοίων μέσα στο κανάλι. Έτσι, αυτή τη φορά ένας επώνυμος Έλληνας, ο καπετάν Νικήτας Μαυράκης έγραψε τη δική του σελίδα στη δεύτερη σημαντική φάση της ιστορίας του καναλιού. Ήταν στις 15 Αυγούστου του 1914, όταν οι Αμερικανοί με κάθε επισημότητα έκαναν τα εγκαίνια του καναλιού. Από δεκάδες υποψήφιους επιλέχθηκε ομόφωνα ο καπετάνιος Νικήτας Μαυράκης γεννημένος στην Κάσο το 1859. Όπως αναφέρουν τα ιστορικά αρχεία η επιλογή του έγινε όχι μόνο γιατί ήταν ο καλύτερος καπετάνιος αλλά και λόγω της προσωπικότητάς του η οποία τον έκανε ιδιαίτερα γνωστό την εποχή εκείνη στη χώρα. Έτσι το αμερικανικό SS Ancon διέσχισε με επιτυχία το κανάλι και γράφτηκε στην ιστορία ως το πρώτο πλοίο που διέσχισε τη διώρυγα του Παναμά. Η μόνη ένσταση από την πλευρά των διοργανωτών ήταν ότι το όνομα του μοναδικού ικανού να πραγματοποιήσει με επιτυχία τέτοιο εγχείρημα δεν θα έπρεπε να παραπέμπει σε άλλη χώρα και έτσι άλλαξαν το όνομα του Νικήτα Μαυράκη σε John Constantine. Σήμερα η προτομή του βρίσκεται στη λέσχη των πιλότων που θεωρούνται οι πιο σημαντικοί υπάλληλοι της διώρυγας.

Η τρίτη σημαντική φάση στην ιστορία της διώρυγας του Παναμά είναι η μεταβίβαση του ελέγχου του καναλιού από τους Αμερικανούς στους Παναμέζους. Το Σεπτέμβριο του 1977 και αφού προηγήθηκαν αιματηρά επεισόδια μεταξύ Αμερικανών στρατιωτών και Παναμέζων πολιτών και κυρίως φοιτητών που αντιδρούσαν στην κυριαρχία της ζώνης του Παναμά από τις ΗΠΑ, υπογράφεται η σταδιακή μεταφορά του ελέγχου του καναλιού στους Παναμέζους. Την εποχή εκείνη, από τις 19 Δεκεμβρίου 1969 έως στις 11 Οκτωβρίου 1978, πρόεδρος

Η προτομή του Ν. Μαυράκη στη λέσχη των πιλότων του Παναμά.

της χώρας ήταν ο Δημήτριος Β. Λάκας, ελληνικής καταγωγής. Σύμφωνα με μαρτυρίες στενών συνεργατών του, λέγεται ότι ο Δημήτρης Λάκας έπεισε το ελληνικό λόμπι στις ΗΠΑ να επηρεάσει θετικά τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ Τζίμι Κάρτερ για να υπογράψει τη συνθήκη μεταβίβασης του καναλιού. Από το 2000 το κανάλι ανήκει αποκλειστικά

στον Παναμά και οι εγκαταστάσεις του στρατού των ΗΠΑ θυμίζουν παλιές εποχές. Σήμερα ο εγγονός του καπετάν Νικήτα Μαυράκη συνεχίζει να δουλεύει ως πιλότος στο κανάλι καθώς και δεκάδες άλλοι Έλληνες, όπως ο Θεόδωρος Κολιόπουλος που βρίσκεται στο control room της διώρυγας του Παναμά. Χιλιάδες είναι και οι Έλληνες ναυτικοί που διέσχισαν το κανάλι μέχρι σήμερα.

Σημειώσεις του Εκδότη:

*Πηγή: Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων 31 Μαρτίου 2009 (08:11 UTC+2) – www.omogenia.ana-mpa.gr-(Ιστοσελίδα Νέα Φωνή της Κάσου του Μιχάλη Κ. Σκουλιού)

** Ο Δημήτρης Παρούσης, συνεργάτης του ΑΠΕ-ΜΠΕ, από τον Απρίλιο του 2006 πραγματοποιεί το γύρο του κόσμου αναζητώντας χαμένους Έλληνες. Οι καταγραφές από την καθημερινή πορεία του ταξιδιού του με ιστορίες και φωτογραφίες βρίσκονται στο www.godimitris.gr

Σημείωση Παλμού - Η διώρυγα του Παναμά είναι ένα θαυμάσιο επίτευγμα της μηχανικής που συνδέει τον Ατλαντικό με τον Ειρηνικό ωκεανό. Εξαιτίας της υψομετρικής διαφοράς ανάμεσα στους δύο αυτούς ωκεανούς χρησιμοποιεί ειδικές δεξαμενές. Στη διαδικασία της διέλευσης των πλοίων αντλείται νερό από τη γειτονική λίμνη Γκάτουν και για κάθε πλοίο απαιτούνται 200 εκατομμύρια λίτρα νερού που στη συνέχεια καταλήγουν στη θάλασσα. Μέχρι το 2023 οι λίμνες που περιβάλλον

τη διώρυγα πρόσφεραν ικανοποιητική κατανάλωση νερού για τις δεξαμενές όμως ύστερα οι βροχόπτωσης μειώθηκαν σημαντικά λόγω της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου Ελ Νίνιο. Έτσι σήμερα λόγω των επικρατουσών συνθηκών ξηρασίας υπάρχει ένα έλλειμα 3 δισεκ. λιτρών την ημέρα. Στο παρελθόν περνούσαν από τη διώρυγα 38 πλοία την ημέρα ενώ σήμερα ο αριθμός αυτός έχει μειωθεί στα 24 και από τον επόμενο Φεβρουάριο θα περιοριστούν οι διελεύσεις σε μόλις 18 πλοία την ημέρα.

Αναμνηστική πλάκα με το όνομα «Capt. JOHN CONSTANTINE (Νικήτας Α. Μαυράκης) First Panama Canal Pilot from Kassos-Greece 1859-1930»

Περί Αιγύπτου

Του Ιωάννη Η. Σουλτανάκη (†) 2^ο μέρος

Επιμέλεια Μανώλη Βιντιάδη, εμποροπλοιάρχου

Υπήρξαν 7 τάξεις Αιγυπτίων και αυτές ήσαν: Οι **ιερείς** που ήταν δάσκαλοι θρησκευτικών γνώσεων και επιστημών, οι **μάχιμοι** που ασχολούνταν με πολεμικά θέματα, οι **βουκόλοι ή γεωργοί** που ασχολούνταν με τη γεωργία και κτηνοτροφία, οι **συβώτες** που ασχολούνταν με τη βόσκηση των χοίρων, οι **κάπηλοι** που ασχολούνταν με το εμπόριο και τη βιομηχανία, οι **κυβερνήτες ή πλοίαρχοι** που ασχολούνταν με τον διήπλου του Νείλου και τη μεταφορά φορτίων και επιβατών και τέλος οι **ερμηνείς** που διευκόλυναν την επιμεξία των Αιγυπτίων με τους ξένους και τη διδασχή της ελληνικής γλώσσας. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι μετά θάνατον η ψυχή επιζούσε και για τον λόγο αυτό κοσμούσαν τους τάφους με ακριβά αντικείμενα. Μετά την σήψη του ανθρώπινου σώματος, πίστευαν ότι η ψυχή μεταβαίνει σε άλλα σώματα ζώων. Ταρίχευ-

Ο τάφος της μούμιας του Φαραώ Τουτααχαμών.

αιγυπτιακού πολιτισμού. Τα γράμματα του αρχαίου αυτού αλφάβητου αποκαλούνταν ιερογλυφικά και ιερατικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα σωζόμενα σήμερα αρχαία συγγράμματα είτε αυτά βρίσκονται σε πάπυρους είτε είναι χαραγμένα σε τοίχους αρχαίων ναών και άλλων κτισμάτων υπολογίζονται ότι αριθμούν πάνω από 800 ιερογλυφικά και 500 ιερατικά. Πολλοί ερευνητές ασχολήθηκαν με την αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών και ο πλέον γνωστός είναι ο Γάλλος έξοχος γλωσσολόγος Ζαν Φρανσουά Σαμπολιόν που ανακάλυψε τη στήλη της Ροζέτας όπου αναγράφονταν κείμενα σε 3 γλώσσες δηλαδή Ελληνικά, Αρχαία Αιγυπτιακά (ιερογλυφικά) και Κοπτική δημοτική γλώσσα. Εργάστηκε δε, επί 14 χρόνια πολύ σκληρά δηλαδή από το 1808 ως το 1822 για την αποκωδικοποίηση των ιερογλυφικών αυτών. Η ανακάλυψη αυτή του κλειδιού της ανλαγνωσης των ιερογλυφικών θεωρείται σπουδαιότατος σταθμός της ανθρωπίνης γνώσης. Χάρη στην ανάγνωση των διαφόρων κειμένων που βρέθηκαν σε ναούς, τάφους, παπύρους κλπ αποκαλύφθηκε η κοινωνική, πολιτική, θεολογική, φιλοσοφική, τεχνική και οικονομική ζωή της Αιγύπτου, για μια περίοδο πενήντα αιώνων. Η γαλλική Εθνική Βιβλιοθήκη και το ίδρυμα Mercenat, Sciences et Artτίμησαν πρόσφατα τα διακόσια χρόνια από τη γέννηση του Σαμπολιόν με μια έκθεση στο Στρασβούργο. Αξίζει να αναφερθεί ότι πρώτοι οι Αιγύπτιοι υπολόγισαν τη διάρκεια του έτους σε 365 μέρες και 6 ώρες και οι ίδιοι ήσαν που όρισαν την τάξη των πλανητών του ηλιακού μας συστήματος και τις αποστάσεις τους από τη γη. Επίσης σημείωσαν και μεγάλες προόδους στη γεωμετρία και στην υδραυλική λόγω του ότι ασχολήθηκαν και μελέτησαν λεπτομερώς τη συμπεριφορά των υδάτων του ποταμού Νείλου και της συνεχούς μεταβολής της στάθμης αυτού.

Πηγές πληροφόρησης:

- Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ - ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΘΜΙΩΝ, Ιωάννη Η. Σουλτανάκη.
- Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΠΟΥ ΕΖΗΣΑ, Σελίδες αυτοβιογραφίας, Μίνου Δ. Κομνηνού, Αθήνα 1991

Η παραλιακή λεωφόρος Κορνίς, Αλεξάνδρεια, Αιγύπτου (2013) περικλείεται από πολυάριθμες πολυκατοικίες.

αν δε τους νεκρούς διότι πίστευαν ότι κάποτε θα επανέλθουν στο σώμα οι ψυχές που έφυγαν προσωρινά από αυτό. Το βαλσάμωμα που έκαναν ήταν τόσο επιμελημένο ώστε μέχρι σήμερα πολλές από αυτές τις μούμιες διατηρούντο σε πολύ καλή κατάσταση. Συνήθως η ταρίχευση επιτυγχάνετο με ένα είδος ορυκτού ασφάλτου που ονομαζόταν μουμ (εξ ου και η λέξη μούμια) και εισάγετο από την Περσία. Η παιδεία στην Αρχαία Αίγυπτο βρισκόταν κυριολεκτικά στα χέρια των ιερέων και ο περιορισμός σε μια μόνο τάξη επιβράδυνε την ανάπτυξη του

Κοπή της βασιλόπιτας του Χορευτικού μας συγκροτήματος

Την Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2024 στο εντευκτήριό μας το Χορευτικό συγκρότημά μας έκοψε την πίτα του παρουσία του Προέδρου Μίνου Κομνηνού, της Αναπληρώτριας Γραμματέας Μαρίας Τσακίρη και πολλών μελών και φίλων μας. Η τυχερή που κέρδισε το φλουρί ήταν η Μαριάννα Λιόκουρα το οποίο ισοδυναμούσε με 2 βιβλία δηλαδή από ένα των Μίνου Κομνηνού και Μιχάλη Σκουλιού. Μετά την κοπή της πίτας τα παιδιά μας χόρεψαν κασιώτικους παραδοσιακούς χορούς.

17/1/24 Στο Υπουργείο Ναυτιλίας

Δραστηριότητες του Συλλόγου μας

Την Τρίτη 16 Ιανουαρίου 2024 ο υπογράφων συνοδευόμενος από τους Ντίνο Ζαχάρη, Συντονιστή Επιτροπής για τον εορτασμό για τα 200 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Κάσου, Γιάννη Φραγκούλη Πρόεδρο της Ο.Δ.Σ. Αθήνας-Πειραιά, Βασ. Βασιλειάδη Πρόεδρο Πανελληνίου Συλλόγου Ναυπηγείων-Ταρσανάδων και Νίκου Δελαγραμμάτικα, μέλους της προαναφερθείσας επιτροπής μετέβησαν στο Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος στον Πειραιά όπου είχαν μια συνάντηση με την κ. Αναστασία Αναγνωστοπούλου-Παλούμπη, Πρόεδρο επί 23 χρόνια, του Ν.Μ.Ε. με κύριο θέμα την προγραμματιζόμενη ημερίδα στο Ν.Μ.Ε. στις 24 Φεβρουαρίου 2024 με κύριο θέμα την Κασιώτικη Ναυτιλία του χθές και του σήμερα. Συζητήθηκαν διάφορα θέματα σχετικά με τους ομιλητές και την όλη υπόλοιπη διαδικασία. Στη συνέχεια θα σταλούν προσκλήσεις. Την Τετάρτη 17 Ιανουαρίου 2024 όλοι οι ανωτέρω, συνοδευόμενοι επίσης και από τον Δημήτρη Βήχο, μέλος του Πανελληνίου Συλλόγου Ναυπηγείων-Ταρσανάδων μετέβησαν στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στον Πειραιά και συναντήθηκαν με τους Γιάννη Παππά, Υφυπουργό Ναυτιλίας και Μανώλη Κουτουλάκη, Γραμμα-

18/1/24: Αναμνηστική φωτογραφία στην αίθουσα της Βουλής των Ελλήνων.

τέα και διαδικτυακά με την παρουσία του Δημάρχου Η.Ν. Κάσου Μιχάλη Ερωτόκριτου και Αντιδημάρχου Κώστα Περσελή συζητήσαν λεπτομερώς το θέμα της ίδρυσης Σχολής Καραβομαραγκών στην Κάσο. Μεταξύ των άλλων τονίστηκε η ανάγκη υποβολής ενός προγράμματος σπουδών, την διαθεσιμότητα χώρων διδασκαλίας, την υποδομή ταρσανά κλπ. Την Πέμπτη 18 Ιανουαρίου 2024 οι ανωτέρω πλην των Βασιλειάδη και Βήχου αλλά επίσης συνοδευόμενοι από τον Νίκο Κωνσταντινίδη, Πρόεδρο Συλλόγου Κασιωτών Ρόδου και της Ομοσπονδίας Παροικιακών Δωδεκανησιακών Σωματείων Ρόδου που έφθασε ειδικά για τον σκοπό αυτό από τη Ρόδο, μετέβησαν στη Βουλή των Ελλήνων όπου συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κωνσταντίνο Τασούλα και τον κ. Βασ. Μπαγιώκο, Ειδικό Γραμματέα καθώς και τους Βουλευτές Δωδ/νήσου Βασ. Υψηλάντη και Μάνο Κόνσολα. Συζητήσαν διάφορα θέματα σχετικά με τον εορτασμό των 200 χρόνων από το Ολοκαύτωμα της Κάσου και την πραγματοποίηση ειδικής εκδήλωσης αφιερωμένης στην Ηρωική Νήσο Κάσο και τη συμμετοχή της Βουλής των Ελλήνων σε αυτό τον εορτασμό. Ειδικότερα, Μετά τη σημερινή μας συνάντηση με τον πρόεδρο της Βουλής εγκρίθηκε η πραγματοποίηση 2 δράσεων στο χώρο της Βουλής: 1. Έκθεση με κειμήλια της Κάσου, που θα παραμείνει περίπου για ένα χρόνο και 2. Ημερίδα αφιερωμένη στην ιστορία του νησιού μας, που θα μεταδοθεί και διαδικτυακά, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους απανταχού συμπατριώτες μας, να την παρακολουθήσουν. Η ακριβής ημερομηνία της ημερίδας θα αποφασιστεί, ανάλογα και με την διαθεσιμότητα των ομιλητών και θα γίνει στην αίθουσα της Γερουσίας.

Μίνος Κομνηνός

18/1/24 : Απο αριστερά Μάνος Κόνσολας, Γιάννης Φραγκούλης, Ντίνο Ζαχάρης, Βασ. Μπαγιώκος, Νίκος Κωνσταντινίδης, Βασίλης Υψηλάντης και Μίνος Κομνηνός

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Ελλάδι Κασιών κατόπιν της θλιβερής αναγγελίας του εκλεκτού μας συμπατριώτη και Ευεργέτη μας

ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΤ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

αδελφού της Άννας Ελευθερίου-Παπαζήση, που είναι επί σειρά πολλών ετών ενεργό μέλος του Δ.Σ. μας, αποφάσισε ομόφωνα όπως:

1. Εκφράσει τα ειλικρινή του συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος,
2. Ο Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. να παραστούν στην εξόδιο ακολουθία και στην κηδεία του εκλιπόντος και να καταθέσουν στεφάνι,
3. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στα μέσα ενημέρωσης του Συλλόγου και στο δημοσιογραφικό του όργανο «Παλμός του Κασιώτη».

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2023

Για το Δ.Σ. του Συλλόγου των εν Ελλάδι Κασίων,

Ο Πρόεδρος

Η Γ. Γραμματέας

Μίνος Δ. Κομνηνός Άγγελα-Πατρούλα Ι. Γλύτση

– Από τον Πρόεδρο Μίνο Κομνηνό:

«Με βαθιά θλίψη ανακαλούμε σήμερα στη μνήμη μας το φωτεινό πρόσωπο, ενός δικού μας που έφυγε, του **Χρήστου Ελευθερίου**. Και ανακουφίζει τον πόνο η παρηγοριά ότι έφυγε «πλήρης ημερών». Ο Χρήστος ήταν θετικός στην κρίση του, μια προσωπικότητα με πολυδιάστατη ναυτική δράση, ευγενής και καλός ναυτικός. Ταξίδεψε για πολλά χρόνια με κασιώτικα πλοία της εταιρίας Ρεθύμνη-Κουλουκουντή αλλά και με πλοία του Κουμάνταρου. Ο καπετάν Χρήστος συνδύαζε την πείρα του καπετάνιου με την τέχνη του ναυπηγού, αφού είχε αποκτήσει το δίπλωμα ναυπηγού από το *British Institute of Engineering Technology*. Μετά την υπηρεσία του επί πολλά χρόνια στη θάλασσα και την απόκτηση του διπλώματος πλοιάρχου Α τάξης εργάσθηκε ως Αρχιπλοίαρχος και κατόπιν ως επιβλέπων ναυπηγός για λογαριασμό Ελλήνων πλοιοκτητών σε νέες ναυπηγήσεις στην Ιαπωνία και Νότια Κορέα. Ο αλησμόνητος Χρήστος στηρίξε οικονομικά τον Σύλλογο των εν Ελλάδι Κασίων και εις ανταπόδοση τον ανακηρύξαμε **Ευεργέτη** μας. Ο Χρήστος ήταν ένα υπόδειγμα εργατικότητας, επαγγελματικής συνέπειας, ευσυνειδησίας, ήθους και εντιμότητας. Ήταν από τους τελευταίους Κασιώτες ναυτικούς που δονούσε την ένθεη φλόγα της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο. Ένας αξέχαστος Αιγυπτιώτης, κοσμοπολίτης και λαμπρός άνθρωπος. Αντίο αγαπητέ φίλε Χρήστο, ας είναι ελαφρύ το χρώμα που θα σε σκεπάσει».

– Ακολούθησε η Α' Αντιπρόεδρος μας **Αιμιλία Μαργαρίτη** που ανέφερε τα εξής, εκ μέρους του Επίτιμου Προέδρου μας **Γιάννη Ζαχαριάδη**:

«Ένας ακόμη φίλος ταξίδεψε για τις αιώνιες θάλασσες του ουρανού, ένας ήρεμος και γεμάτος ανθρωπιά συμπατριώτης μας ο καπετάνιος και ναυπηγός Χρήστος Ελευθερίου. Πάλεψε σαν λιοντάρι αλλά νικήθηκε στα μαρμάρια αλώνια δύο μέρες πριν τη γιορτή του. Εμείς όμως δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ γιατί θα ζήσει στο νού και στην καρδιά μας. Στην πολυαγαπημένη αδελφή Νίτσα, φύλακα και άγγελος του πόσα λόγια παρηγοριάς άραγε φθάνουν για να γλυκάνουν και να μετριάσουν τον πόνο της. Εγώ διάλεξα ένα ποίημα του Μαβίλη για να της μαλακώσω λίγο τον πόνο σαν βάλαμο ψυχής: Αν δεν μπορείς παρά να κλαίς το δέιλι τους ζωντανούς τα μάτια σου ας θρηνήσουν μα δεν βολεί να λησμονήσουν. Καλό ταξίδι άνθρωπε με Α κεφαλαίο αδελφέ Χρήστο».

– Τον τελευταίο λόγο είχε η αδελφή του Χρήστου, **Νίτσα Ελευθερίου-Παπαζήση**:

«Χρήστο μου, λατρεμένη μου αδελφέ, τι να πω; Αποχαιρετηστήριο, νεκρολογία, απελπισία με πιάνει μόνο που το σκέπτομαι ότι δεν θα σε ξαναδώ. Δεν το καταλαβαίνω αυτό «το έφυγες πλήρης ημερών». Αυτό δεν μου αλλάζει με τίποτα την ψυχολογία μου, όλο μου το είναι πονάει για το φευγικό σου και ήξερα ότι θα φύγεις κάποτε. Αυτό το αόριστο «κάποτε» με τρόμαζε και προσπαθούσα να το διώχνω από τη σκέψη μου. Τώρα όμως που ταξιδεύεις για άλλους κόσμους θέλω να ξέρεις ότι ήσουν για μέ-

Εισφορές εις μνήμη

Εις μνήμη Χρήστου Ελευθερίου

Η αδελφή του Άννα Ελευθερίου-Παπαζήση Ευρώ 500

Ο Κώστας και η Αιμιλία Μαργαρίτη Ευρώ 50

Ο Μανώλης και η Άννα Δημητρίου Ευρώ 50

Ο Μίνος και η Μαίρη Κομνηνού Ευρώ 50

Η Εβιάννα Νικολαντή Ευρώ 50

Η Διαχείριση της πολυκατοικίας στην οδό Άτλαντος 24,

Π.Φάληρο Ευρώ 50

Η Άννα Χασαπλαδάκη Ευρώ 100

Η Βίβιαν Καλλέργη Ευρώ 80

Εις μνήμη αδελφού του Ιωάννη Γεωργιάδη

Ο Νηρέας Γεωργιάδης Ευρώ 300

Εις μνήμη Μαρίας (Μαρίκας) Μουλοπούλου

το γένος Ζενζεφύλλη

Ο Ηλίας και η Αλίκη Κουλουκουντή Ευρώ 500

Εις μνήμη μητέρας των Βιργινίας (Νίνα) Κουλουκουντή

Ο Ηλίας και η Αλίκη Κουλουκουντή Ευρώ 500

Εις μνήμη Μαρίας Ιωάννου Ταμπακέρα

Η Άννα Ταμπακέρα Πιάρρα Ευρώ 500

Εκείνοι που έφυγαν από κοντά μας

Στις 27 Δεκεμβρίου 2023 απεβίωσε ο **Σπύρος Στρεβινιώτης** (συζ. Ευδοκίας Μπρουσιάνου και ετάφη στη Καισαριανή.)

Ο **Χρήστος Ελευθερίου** απεβίωσε στις 23 Δεκεμβρίου 2023 και ετάφη στις 27 Δεκεμβρίου 2023 στο κοιμητήριο του Παλαιού Φαλήρου. Επικήδειους εκφώνησαν οι Μίνος Κομνηνός, η Αιμιλία Μαργαρίτη (Γιάννης Ζαχαριάδης) και η αδελφή του μεταστάντος Άννα Ελευθερίου-Παπαζήση. Εκφωνήθηκαν οι παρακάτω επικήδειοι:

να ο αδελφός και ο πατέρας μου με όλη τη σημασία των λέξεων. Ήσουν ο προστάτης και το στήριγμά μου, ο παρηγορητής, συμβουλάτορας και καθοδηγητής μου. Δεν ήσουν μόνο αδελφός Χρήστο μου, ήσουν πολλά περισσότερα. Καλό σου ταξίδι».

- Στις 7 Ιανουαρίου 2024 απεβίωσε στην Αθήνα ο **Γιάννης Γεωργιάδης** και κηδεύτηκε στο Μαρούσι.
 - Ο **Νικόλαος Μιχ. Βιντιάδης** εξ Ισμαηλίας απεβίωσε στις 7 Ιανουαρίου 2024 και ετάφη στις 11 Ιανουαρίου 2024 στο Κοιμητήριο της Γλυφάδας.
 - Ο **Εμμανουήλ Κωβαίος** απεβίωσε στις 27 Ιανουαρίου 2024 και κηδεύτηκε στον νεκροταφείο του Π.Φαλήρου.
 - Ο **Ιωάννης Δημ. Εμίρης**, απεβίωσε στις 2 Φεβρουαρίου 2024 και ετάφη στις 8 Φεβρουαρίου 2024 στο Κοιμητήριο Ζωγράφου.
 - Ο **Γιώργος Ζαχαριάδης** απεβίωσε στις 16 Φεβρουαρίου 2024 και αποτεφρώθηκε στην Αθήνα.
 - Στις 16 Φεβρουαρίου 2024 απεβίωσε ο **Μανώλης Καρελάς** και κηδεύτηκε στη Θεσ/νίκη.
 - Η **Μαγκαφούλα Κυριάκου** απεβίωσε στις 23 Φεβρουαρίου 2024 και ετάφη στην Κάσο.
 - Ο εφοπλιστής **Στάθης Μιχ. Κουλουκουντής** απεβίωσε και ετάφη στις 2 Μαρτίου 2024 στο Κοιμητήριο της Βουλιαγμένης.
- Τους συγγενείς των μεταστάντων συλλυπούμεθα ειλικρινά.

Εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης μας

Ο Πρόεδρος μας Μίνος Κομνηνός πρόσφερε τα παρακάτω 2 βιβλία για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του Συλλόγου μας:
Άξιος εστί, του Γ.Π. Μαλούχου, εκδ. Α.Α.Λιβάνη τόμος 1, Αθήνα 2004,

Νίκου Καζαντζάκη, Η αγωνία και το έργο του, Νικηφόρου Βρεττάκου, εκδ. Βιβλιοαθηναϊκή.

Τον ευχαριστούμε.

Επιτυχίες νέων μας

Η Μαρία-Μαρίνα Αρμάου του Εμμανουήλ το γένος Μαριάκη, πέτυχε στην Ιατρικη Σχολή του Ε.Κ.Π.Α. στο τμήμα Οδοντιατρικής.

Προσφορά του Συλλόγου μας για επισκευή εκκλησίας

Ο Σύλλογος μας πρόσφερε Ευρώ 300 για την επισκευή του ξωκλησιού της Παναγίας της Μαίρης στο Ακρί.

Η Κάσος στη λίστα του Guinness

Η Guinness World Records ένταξε την χρονική αεροπορική σύνδεση μεταξύ Κάσου και Καρπάθου που υπολογίζεται σε λιγότερο από 5 λεπτά (για μια απόσταση μόλις 19,3 χιλιομέτρων) ως την δεύτερη μικρότερη παγκοσμίως. Η πρώτη μικρότερη θεωρείται αυτή που συνδέει το Westray με την Papa Westray των βρετανικών νησιών Όρκνι.

(Το Βήμα της Κυριακής 28/1/2024)

Η Κάσος στην Καθημερινή της Κυριακής

Την Κυριακή 4 Φεβρουαρίου 2024 η Καθημερινή δημοσίευσε ένα άκρως ενδιαφέρον άρθρο της ιστορικού και καθηγήτριας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης Τζελίνας Χαρλαύτη με τίτλο « Το Σουέζ των Ελλήνων από τους Κασιώτες έως τον Ωνάση». Μεταξύ των άλλων αναφέρει ότι «...**Οι Κασιώτες, ιδιαιτέρως που διακρίνονταν για τη ναυτοσύνη τους και διέθεταν στόλο και ναυτικούς επωφελήθηκαν από την ευκαιρία που παρουσιάστηκε. (δηλ. τη διάνοιξη της Διώρυγας του Σουέζ). Αθρόα ήταν η μετανάστευση ιδιαίτερα των Κασιωτών στο Πορτ Σάιντ, το λιμάνι στη βόρεια είσοδο της διώρυγας από τη Μεσόγειο και στην Ισμαηλία, που βρίσκεται στη μέση της. Και στα δύο λιμάνια δημιουργήθηκαν πολυπληθείς και ευημερούσες κοινότητες Κασιωτών, οι οποίοι καθιερώθηκαν και ως πλοηγοί του καναλιού τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα....**»

Οικονομική ενίσχυση για την εκδρομή της Γ Λυκείου Κάσου

Ο Σύλλογός μας ενίσχυσε οικονομικά τους μαθητές και μαθήτριες της Γ Λυκείου Κάσου για την εκδρομή τους στη Θεσσαλονίκη.

Κασιώτικες μαντινάδες

ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Χειμών στην Αμερική, στην Κάσο καλοκαίρι,
δεν είναι κάτι εύκολο, να ζεις σε δύο μέρη.
Ηρτε κι ο έρμος ιός κι αλλάξασι τα πλάνα,
με μουργιές τώρα μπαίνομε, μέσα στ αεροπλάνα.
Αμε τα εισιτήρια?...Ολο και πάνω πάσι.
ότι λεφτά συνάξαμε, αυτά θα μας τα φάσι.
Τα δώρα καταργήσαμε, που το μια φασαρία,
μόνο γι αυτά χαλούσαμε, μια περιουσία.
Τσιγάρα πέρναμε παλιά, στους φίλους μας για δώρα,
ένα εκατοστάρικο η κούτα κάνει τώρα!

ΝΕΡΟ (ίσον) ΖΩΗ

Οπου υπάρχει το νερό, υπάρχει ευτυχία,
να το φυλά(γ)ετε λοιπό, άμα χετ' ευκαιρία
Χειμώνα τρέχου τα νερά, στη θάλασσα ειπάσι
το καλοκαίρι άθρωπος, δε θα χει να χαλάσει!
Οπου υπάρχει το νερό, έχει ζωή και πλούτο,
γι αυτό ναι κι απαραίτητο, στον ψεύτη τούτο.
Εύχομαι τούτη η χρονιά, πολύ καρπό να φέρει,
να ρτούμε λίγο πιό νωρίς, πρι μπει το καλοκαίρι.
Ναν τα χωράφια πράσινα, λουλούδια ναν γεμάτα,
δρίλλες, μεζύθρες και τυριά, να βρίσκεις στα μιτάτα.
Να (δ)ω τουβρά να κρέμεται, ως μπαίνεις στο μιτάτο,
σπρισμένη τη παρανιστιά και σκουπισμένο πάτο!
Να (δ)ω τυριά οχτώ κιλών, στις τάβλες ραδιασμένα,
τουπιά με βρούλλα παλαιά, να τα χουσιπλε(γ)μένα.
Εις του σουφά μας τον ορτό, να (δ)ω τις μπατανίες
που φάνασι στον αργαλιό, με φούντες και λουρίες!
Ν (δ)ω τη σκούπα που χαμε, κι έκανα με μαζιάες,

τα μαγαζιά πουλούσασι, μα που τὸν οι παράες;

Να (δ)ω να βγαιν άσπρος καπνός, που τη παρανιστιά μας
και να θωρώ σαν (σε) σινεμά, τα χρόνια τα παλιά μας.

Ουλα απλά και ταπεινά, ομπρός μας τα θωρούμε,

ΤΩΡΑ ΧΟΜ ΟΤΙ ΘΕΛΟΜΕ ΚΑΙ ΠΑΛ ΑΝΗΣΥΧΟΥΜΕ!

Ν.Υ. Δεκέμβρης 2023, *Ν.Β.Παπαγεωργίου*

Εορτασμός για την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου

Το Σάββατο 9 Μαρτίου 2024 στις 12μμ πραγματοποιήθηκε μια δοξολογία στη Μητρόπολη Αθηνών παρουσία πολλών Δωδεκανησιακών φορέων και εκπροσώπων του Συλλόγου μας. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο ιστορικός Λευτέρης Παπακώστας. Στις 12.45μμ ακολούθησε τιμητική πορεία προς το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη όπου και, κατατέθηκαν στεφάνια. Την Κυριακή 31 Μαρτίου 2024 στις 10.30 π.μ. στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας αίθουσα Μελίνα Μερκούρη πραγματοποιήθηκε πολιτιστική μουσικοχορευτική εκδήλωση. Το χορευτικό μας συγκρότημα χόρεψε κασιώτικους χορούς και τίμησε την Κάσο στη σεμνή ιστορική αυτή εκδήλωση.

Εορτασμοί στην Κάσο

Στις 6 και 7 Μαρτίου 2024 ο Δήμος Η.Ν. Κάσου οργάνωσε με ξεχωριστή επιτυχία, όπως κάθε χρόνο, εορταστικές εκδηλώσεις για την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα.

Εκδήλωση για την ημέρα της γυναίκας

Το Σάββατο 16 Μαρτίου 2024 στον Σύνδεσμο Αιγυπτιωτών Ελλήνων συνεόρτασε ο Σύλλογός μας για την ημέρα της γυναίκας. Την εκδήλωση πλαισίωσε ο γνωστός σε όλους Γκαρό.

Νέα μέλη

Οι Γιώργος Διώχνος, η Ελένη Ινιωτάκη και η Μαρία Ελένη Νικολάου είναι τα νέα μέλη μας (27+28/1/24).

Παρουσία αντιπροσώπων μας σε κοπές βασιλόπιτων άλλων Συλλόγων

Την Κυριακή 14 Ιανουαρίου 2024 στο πλοίο BLUE STAR CHIOS ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός με την σύζυγό του παρευρέθηκαν στην κοπή της πίτας του Συλλόγου Απανταχού Καρπαθίων.

Την ίδια μέρα στο εντευκτήριο του Συλλόγου μας οι Γιώργος Καταχανάς και Γιώργος Μαρκουλής εκ μέρους του Δ.Σ. μας παρευρέθηκαν στην κοπή της πίτας της Ένωσης Χαλκιτών.

Το Σάββατο 20 Ιανουαρίου 2024 στο εστιατόριο ΠΑΜΕ ΨΥΡΡΗ ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός με την σύζυγό του παρευρέθηκαν στην κοπή της πίτας της Ένωσης Ροδίων.

Την Κυριακή 21 Ιανουαρίου 2024 η Β Αντιπρόεδρος Άννα Δημητρίου παρευρέθηκε στην κοπή της πίτας της Ένωσης Κώων στο εντευκτήριό τους.

Το Σάββατο 3 Φεβρουαρίου 2024 στο κέντρο ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ στον Πειραιά, η Ομοσπονδία Δωδ/νησιακών Σωματείων Αθήμας-Πειραιά έκοψε την πίτα της. Το Σύλλογό μας αντιπροσώπευσε ο Πρόεδρος Μίνος Κομνηνός.

Την Κυριακή 4 Φεβρουαρίου 2024 η Δωδεκανησιακή Μέλισσα έκοψε την βασιλόπιτα της και την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία της η Άγγελα Γλύτση, Γ.Γραμματέας του Συλλόγου μας.

Την Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 2024 στο εντευκτήριό μας παρουσία του Γιάννη Φραγκούλη, Προέδρου της Ο.Δ.Σ. Αθήνας-Πειραιά, του Προέδρου Μίνου Κομνηνού, της Β Αντιπρόεδρος Άννας Δημητρίου, του Γιώργου Καταχανά και Γιώργου Μαρκουλή καθώς και πολλών συμπατριωτών έκοψε την πίτα της η Πολιτιστική Ομάδα Καστελλορίζου της αγαπητής Ευαγγελίας Ξενοπούλου, το Αηδόνι του Καστελλορίζου. Το μπαλέτο των Καστελλοριζίων χόρεψε παραδοσιακούς χορούς του νησιού αυτού.

Στις 2 Μαρτίου 2024 στο εντευκτήριό μας οι Κασιώτες Δημιουργοί έκοψαν τη βασιλόπιτά τους. Τον Σύλλογο μας αντιπροσώπευσε η ειδικός Γραμματέας Μαρία Τσακίρη.

Παιδικό αποκριάτικο πάρτυ

Την Κυριακή 3 Μαρτίου 2024, πραγματοποιήθηκε στο Σύλλογό μας, παιδικό αποκριάτικο πάρτυ! Υπήρξε σημαντική συμμετοχή από παιδιά ηλικίας από 3 ως 12 ετών τα οποία διασκέδασαν, χόρεψαν, έφαγαν και έπαιξαν με τη συνοδεία ειδικού animateur (κλόουν). Στους μικρούς μας φίλους προσφέρθηκαν πολλά δωράκια και φαγητό. Η εκδήλωση σημείωσε μεγάλη επιτυχία γιατί διασκέδασαν τόσο οι μικροί μας φίλοι όσο και οι γονείς τους που συμμετείχαν! Είναι μία σημαντική πρωτοβουλία του Συλλόγου μας που ξεκίνησε από την γράφουσα και είχε πολλά χρόνια να πραγματοποιηθεί κάτι παρόμοιο στο Σύλλογο. Ο Σύλλογος είναι πάντα ανοιχτός για κάθε εκδήλωση.

Μαρία Τσακίρη

